

Vejledning til

LOGBOGSSKRIVNING

Vejledningen er et fælles redskab i arbejdet med logbogen for elever, vejledere og undervisere.

Ordet "logbog" stammer fra den maritime verden, hvor en logbog bruges til at optegne oplysninger om kurs, fart, meteorologiske forhold osv.

"På et skib bliver logbogen ført af skibsfører eller styrmand. Der gøres notater om skibets position, om den kurs, der er valgt, hvordan vind- og vejrforhold er undervejs, og hvorvidt den afstukne kurs følges, eller der er afdrift, som der må justeres for. Observationer, arbejder og tildragelser undervejs, der har betydning for sejladsen, indføres ligeledes. Optegnelserne i logbogen står til rådighed for de personer, der har interesse og andel i skib og last."

(Søfartsstyrelsen, Weilbach, 1990)

Logbogen som læringsredskab

Logbogen er et læringsredskab for eleverne og indgår derfor i det daglige arbejde i praktikken og på skolen. Vejleder og kontaktlærer inddrager logbogen som et læringsredskab i samarbejdet med eleverne; herved udvikles de erhvervsfaglige kompetencer, som består af de personlige og faglige kompetencer.

Høj faglig kvalitet i plejen og omsorgen kræver, at personalet udvikler og dokumenterer deres faglige arbejde. Det vil sige, at de kan analysere, argumentere og inddrage teoretiske begrundelser.

Udvikling stimuleres gennem skrivning, da det er med til at bevidstgøre vores tanker og giver os mulighed for at videreudvikle disse. Herved udvikles såvel faglige som personlige kompetencer. (Se vejledning til arbejde med de personlige kompetencer).

Dokumentation kan kun foregå skriftligt, hvorfor det i dag er en betingelse, at man kan kommunikere skriftligt og dokumentere i et skriftligt tværfagligt forum til gavn for den enkelte borger. Derfor er et af kravene til eleverne, at refleksion og skriftlighed udvikles gennem uddannelserne.

Logbogen er et godt læringsredskab til dette.

Skrivning

Logbogen er et godt redskab til at give øget læring gennem skrivning.

Ved at nedskrive vores tanker, får vi mulighed for at vende tilbage, videreudvikle og anvende dem som grundlag for mere nuanceret tænkning.

Skrivning har to funktioner:

- **Tænkeskrivning** er skrivning for at tænke og lære, hvor man skriver for sig selv, og bruger sit eget personlige sprog.
- **Præsentationskrivning** er skrivning for at formidle, så det forstås af andre.

Det er vigtigt at arbejde med og udvikle begge typer skrivning, da tænkeskrivning udvikler uddybende tænkning og refleksion, og præsentationskrivning udvikler evnen til formidling.

Teksten har baggrund i Olga Dysthe: Det flerstemmige klasserum, Klim 1997 og Thorlaug Løkensgaard Hoel: Skrive og Samtale, Klim 2002.

Refleksion

Logbogen er et godt arbejds- og læringsredskab til udvikling af refleksion.

Refleksion betyder direkte oversat: **tilbagekastning, eftertanke.**

Refleksion foregår på forskellige niveauer, og det er vigtigt at arbejde med dem alle.
De forskellige niveauer kan beskrives på følgende måde:

Refleksion i handling

At justere undervejs i handlingen

Korrigere handlingen

Refleksion over handling

Kritisk tilbageblik på handlingen
efterfølgende

Vurdere eller evaluere

Indhold: hvad opfatter, tænker, føler eller
handler vi ud fra?

Proces: hvordan blev opgaven udført/pro-
blemet løst, hvilke metoder blev anvendt?
Hvordan er det forløbet eller foregået?

Refleksion over refleksion

Reflektere over egen måde at reflektere på
– metarefleksion

Selviagttagelse

Præmisser: Hvorfor opfatter, tænker, føler eller
handler jeg, som jeg gør?

Hvilket "syn" ligger til grund for dette?

Er det hensigtsmæssigt?

Er der andre måder at opleve/tolke
situationen på?

Der er mange teorier og definitioner på begrebet refleksion, og denne forståelse bygger på Donald Schöns og Jack Mezirows teorier fra Bjarne Wahlgren m.fl.: Refleksion og Læring. Forlaget Samfundslitteratur. 2002

Praktisk vejledning

For at komme godt i gang kræver det en god introduktion og en positiv holdning til logbogen som læringsredskab.

Det er elevernes ansvar, at logbogen bliver brugt i uddannelsen, men vejledere og undervisere er medansvarlige og har hver sin rolle i processen. Eleven vælger, hvilken type skrivning der anvendes i en given situation, og vejlederen eller underviseren stiller uddybende spørgsmål. Logbogen anvendes som udgangspunkt for alle vejledningssamtaler, og de nærmere betingelser afklares ved forventningssamtalen.

Underviser

- Introducerer logbogen og vejledningen
- Inddrager logbogen i undervisningen
- Læser logbogen og giver tilbagemelding
- Støtter eleven i arbejdet med egne læringsmål

Eleven

- Arbejder med egne læringsmål
- Anvender og reflekterer over oplevelser fra undervisningen og praktikken
- Arbejder uddybende med udvalgte områder
- Noterer tanker, ideer, overvejelser. (blok i lommen)
- Forbereder vejledningssamtaler

vejleder

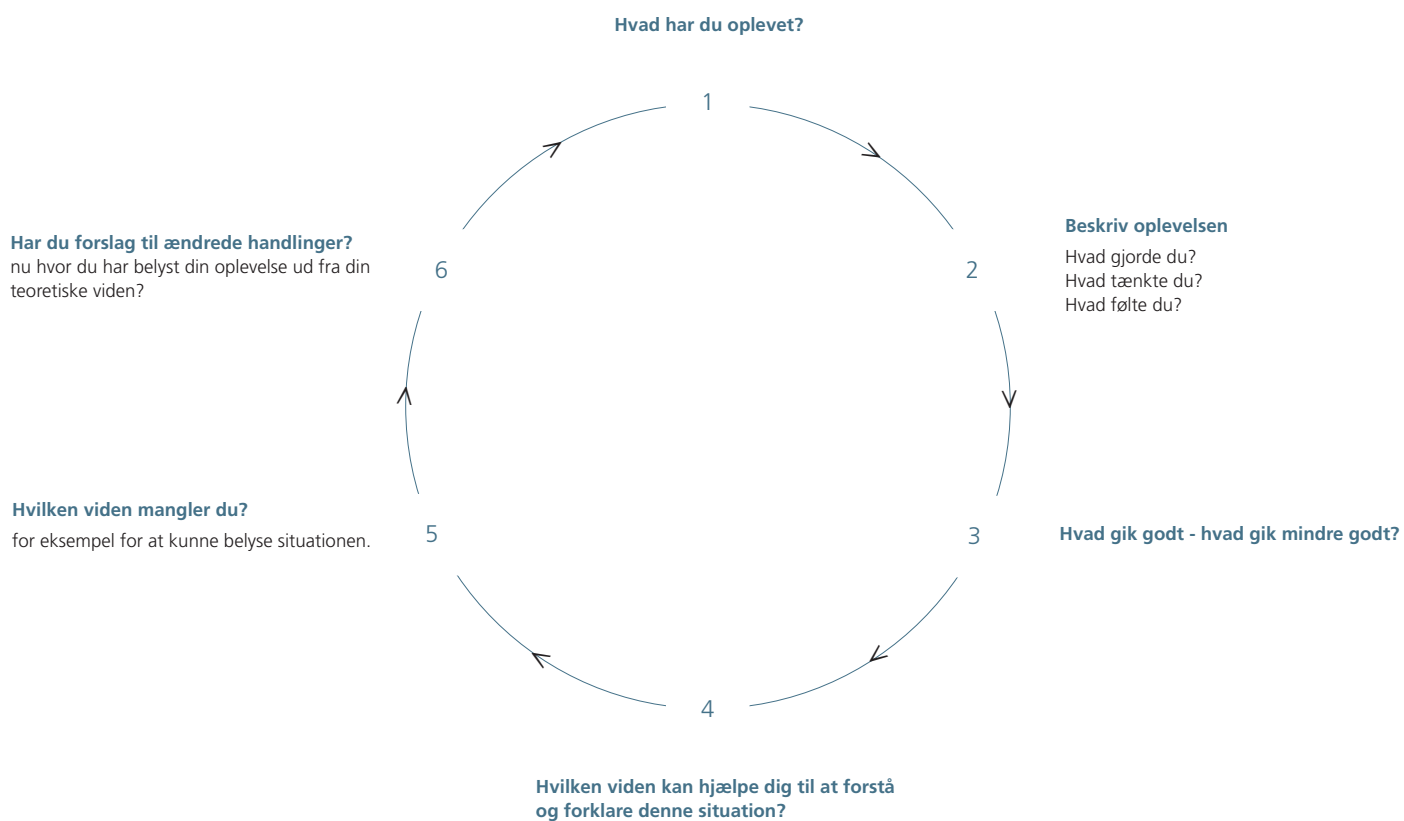
- Afsætter tid til logbogsskrivning i arbejdstiden (anbefaler 3 gange om ugen)
- Læser logbogen, kommenterer og stiller uddybende spørgsmål
- Peger på gode eksempler og oplevelser fra hverdagen, som er gode emner at inddrage i logbogsskrivningen
- Støtter eleven i arbejdet med egne læringsmål

Forsættes næste side

Praktisk vejledning (fortsat)

Når du skal i gang med logbogsskrivningen, kan du anvende følgende model:

Uddybende materiale om indholdet i denne vejledning kan læses i Rapporten for Praktikprojektet.